

PROGRAM NAUCZANIA FILOZOFII

WYMAGANIA EDUKACYJNE ORAZ SYSTEM OCENIANIA Z FILOZOFII

Autor: Paweł Lechowski

PAWEŁ LECHOWSKI

PROGRAM NAUCZANIA FILOZOFII

WYMAGANIA EDUKACYJNE

ORAZ SYSTEM OCENIANIA Z FILOZOFII

I. ZASADY OGÓLNE

Nauczanie filozofii w Zespole Szkół im. Wisławy Szymborskiej w Częstochowie odbywa się na podstawie zatwierdzonego podręcznika: "Spotkania z filozofią", autor: Monika Bokiniec i Sylwester Zielka. Program został zmodyfikowany i zredukowany oraz uzupełniony nowymi treściami kształcenia podanymi na autorskiej stronie internetowej www.e-filozof.pl.

Modyfikacja programu podręcznikowego była rezultatem udziału autora (Pawła Lechowskiego) w pracach Sekcji Dydaktyki Filozofii, XI Polskiego Zjazdu Filozoficznego w Lublinie w dniach 9-14 września 2019 r.

SALA C-321 (Collegium Jana Pawła II)

Sekcja Dydaktyki Filozofii Przewodniczący Sekcji: prof. dr hab. Jacek Wojtysiak (KUL)
Sekretarz Sekcji: dr Błażej Gębura (KUL)

Sekcja Dydaktyki Filozofii

PROF. DR HAB. ALDONA POBOJEWSKA (UNIWERSYTET ŁÓDZKI) przewodnicząca

DR KATARZYNA KUCZYŃSKA (WROCŁAWSKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI)

DR HAB. PAWEŁ GONDEK (KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI JANA PAWŁA II)

MGR JAROSŁAW MAREK SPYCHAŁA (UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU)

DR HAB. MACIEJ WOŹNICZKA, PROF. UJD (UNIWERSYTET HUMANISTYCZNO-PRZYRODNICZY IM. J. DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE)

DR HAB. HENRYK MACHOŃ, PROF. PO (POLITECHNIKA OPOLSKA)

DR HAB. WOJCIECH RECHLEWICZ (UNIWERSYTET KAZIMIERZA WIELKIEGO W BYDGOSZCZY)

DR JOANNA JAKUBOWSKA (UNIWERSYTET GDAŃSKI)

DR ŁUKASZ NYSLER (EWANGELIKALNA WYŻSZA SZKOŁA TEOLOGICZNA)

MGR ZBIGNIEW ZDUNOWSKI

DR MARIA PLESKACZYŃSKA (DWUJĘZYCZNA SZKOŁA PODSTAWOWA IM. A. EINSTEINA W WILANOWIE)

DR INŻ. PRZEMYSŁAW CHMIELECKI (WYŻSZE BAPTYSTYCZNE SEMINARIUM TEOLOGICZNE)

DR HAB. KRZYSZTOF WOJCIESZEK (WYŻSZA SZKOŁA KRYMINOLOGII I PENITENCJARYSTYKI)

DR PIOTR IWAŃSKI (KLUB CHRZEŚCIJAŃSKO-DEMOKRATYCZNY W BUSKU-ZDROJU)

DR AGNIESZKA WOSZCZYK

DR JADWIGA TOMCZYK-TOŁKACZ (KARKONOSKA PAŃSTWOWA SZKOŁA WYŻSZA W JELENIEJ GÓRZE)

MGR MICHAŁ PŁÓCIENNIK (UNIWERSYTET HUMANISTYCZNO-PRZYRODNICZY IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE)

MGR PAWEŁ LECHOWSKI (UNIWERSYTET HUMANISTYCZNO-PRZYRODNICZY IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE)

Program nauczania filozofii opiera się on na Rozporządzeniu ministra edukacji narodowej z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla Liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia. Zob. <https://tiny.pl/dplpm>, dostęp: 02.07.2024.

Poprzednie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 roku w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum. Uwzględnia wszystkie wymieniane w podstawie programowej cele kształcenia ogólnego (wymagania ogólne) i treści nauczania (wymagania szczegółowe).

Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o zakresie wymagań na określoną ocenę oraz o sposobie i zasadach oceniania. Ocena śródroczna i roczna i musi być oceną średnią.

A. PROGRAM NAUCZANIA FILOZOFII

mgr Paweł Lechowski

zagadnienia, treści nauczania, podstawa programowa

1) Edukacja filozoficzna rozwija kompetencje i umiejętności związane z argumentowaniem krytycznym, samodzielnym myśleniem i logiką
Filozofowanie to starożytne lekarstwo na nudę.

Czym jest filozofia? I.1,3-5

2) 2001: Odyseja kosmiczna i świt cywilizacji na przykładzie stada małych człokształtnych
antropologia filozoficzna, I.2

3) Australijska odyseja kosmiczna - plemiona pierwotne

Skąd się wziął człowiek? - Odyseja kosmiczna 2001 - Epizod świat ludzkości

antropologia filozoficzna, I.2

4) Tajemnica dzikich dzieci

Skąd się wziął człowiek? – w 100% istota społeczna? Mówi o tym tajemnica dzikich dzieci.

antropologia filozoficzna, I.2

5) Lekcja sprawdzająca

6) Arche i filozofia jońska - Co było początkiem świata? Tales z Miletu (woda),

Anaksymander (apeiron), Anaksymenes (powietrze)

Apeiron – przykład kiedy uczeń wyjaśnia „rzeczy znane przez nieznaną” i tym samym kwestionuje poglądy swojego nauczyciela. Nauka to produkt filozofii.

Pierwsze pytania filozoficzne, jońska filozofia przyrody, poszukiwanie zasady świata,

I.5,II.1–2, III.1

7) Z czego powstał świat c.d. Demokryt z Abdera mówi, że z atomu, a Heraklit z Efezu stawia na ogień i na LOGOS

Lepsza jest zmienność czy stałość? Heraklit kontra Parmenides, I.3, III.1–4

8) Dualistyczna interpretacja świata - PLATON IV/V wiek p.n.e..

Teoria idei Platona, pochodzenie i formy ludzkiej duszy, alegoria jaskini, VI.1–3, VII.1, 3

9) Arystoteles i jego pluralistyczna synteza formy i materii

Realizm metafizyczny Arystotelesa, klasyfikacja nauk, koncepcja substancji, przyczyny bytu, I.3, VIII.1–2

10) 11 LISTOPADA - NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI, ETNOS-NARÓD-NACJA

Tworzenie wspólnoty od jednostki do nacji. Należysz do wielu wspólnot.

Wiedza o człowieku, intelektualizm etyczny i etniczny, V.1–4, VII.2

11) Tworzenie wspólnoty od jednostki do nacji

Wiedza o człowieku, intelektualizm etyczny i etniczny, V.1–4, VII.2

12) Czy wiesz jaki masz światopogląd? czyli jak pojąć siebie i realność.

Myślenie filozoficzne, potoczne, naukowe. Rodzaje myślenia, I.1–3

13) O tym dlaczego człowiek jednostka i osoba, żyje jednocześnie w świecie rzeczy i w świecie symboli

Myślenie filozoficzne, potoczne, naukowe. Rodzaje myślenia, I.1–3

14) Świat symboli i świat rzeczy na przykładzie Forresta Gump

Co to znaczy, że coś ma wartość, aksjologia, życie oparte na wartościach, VIII.4 IX.2

15) Wartości absolutne: dobro, prawda, piękno. i wartości moralne. Człowiek realizuje się przez miłość.

Cała prawda o człowieku jest zależna od czasu.

Sposoby istnienia i poznawania wartości. rodzaje i hierarchie wartości, konflikty wartości, VIII.4, IX.2

Lekcja klasyfikacyjna. Powtórka z półrocz

DRUGI SEMESTR

17) Dlaczego człowiek inteligentny chce zrozumieć innego człowieka?

Wolność kształtuje postawę człowieka otwartego i mówiącego. Dialog egzystencjalny jest społeczną konwencją dochodzenia do wolności i prawdy.

Wulgaryzmy wykluczają rozumienie i dialog!

Wiedza o człowieku. V.1–4, VII.2

18) Światopogląd rozwija się tylko w tym człowieku, w którym jest filozofia. Filozofia otwiera i określa horyzont rozwijającego się myślenia. W odróżnieniu od poprzedniej generacji, określanej mianem pokolenie Y, która stopniowo wkraczała do cyfrowego świata, dla pokolenia Z cyfrowy świat istnieje od zawsze, gdyż jest to pokolenie dorastające już w świecie nowoczesnych technik. Uznawani są za pokolenie spędzające mało czasu w „realnym” świecie.

Myślenie filozoficzne, potoczne, naukowe. Rodzaje myślenia I.1–3

19) Nie można myśleć bez celu - przykład Zimy Blue

LoveDeathAndRobots. Odpowiedź na pytanie "jaki jest sens życia?" brzmi, że samo pytanie dla robota jest bezsensowne, ale człowiek zależy w swojej twórczej wolności czynienia obrazów od tego, od kogo czerpie natchnienie.

Relacje między filozofią a religią, nauką i sztuką, I.1–3 myślenie filozoficzne a światopogląd i ideologia I.1–3.

20) Postęp to umiejętność życia w warunkach współczesności.

Człowiek wobec instytucji społecznych. Postęp jest kiedy realizuje się cel, a nie wtedy, kiedy przechodzi się od niższego do wyższego (winda) lub od prostego do bardziej złożonego (młotek).

Racjonalizm jest społeczną konwencją opartą na autorytecie myślenia w ramach dialogu egzystencjalnego.

Myślenie filozoficzne, potoczne, naukowe. Rodzaje myślenia, I.1–3.

21) Miłość uczuciem (U) czy decyzją (D)?

Życie afektywne człowieka

Pięć języków miłości: komplementy, podarunki, czas wspólnie spędzony, czas poświęcony na drobne przysługi, gesty i dotyk.

Przyjemność czy spokój? Filozofia życia według epikurejczyków i stoików, Czym innym jest moje uczucie, a czym innym świadomość. X.1–4

22) Omówienie sprawdzianu

23) Temat: Rambo bohater czy przestępca? Kiedy sumienie dyktuje co masz zrobić

Wiedza o człowieku. Zwrot etyczny w filozofii starożytnej, proces i obrona Sokratesa

V.1–4 VII.5

24) Temat: Dziki Zachód - moralność czy prawo?

Głównymi regulatorami zachowania ludzi są: moralność i prawo.

Grzeczność pomaga żyć! - rozpoznawanie konwencji społecznych. "Dzień Wagarowicza" na co dzień nie przejdzie! Wstyd i honor to cechy prawdziwych ludzi.

Gdzie znajduje się złoty środek? Warunki szczęśliwego życia. VII 4.

25) Co to jest „Wielka miłość” ?

Na przykładzie filmu "Con amore" w reżyserii Jana Batoiego, premiera filmu odbyła się w 1976 roku. Miłość to dwie dusze w jednym ciele.

Platońska koncepcja trzech części duszy, mit androgyniczny. Mit androgyniczny odnosi się do starożytnego wierzenia o istocie, która łączy w sobie cechy obu płci, męskiej i żeńskiej. VI 2

26) Dlaczego ludzie potrzebują przyjaźni?

Przyjaźń to dwa ciała w jednej duszy.

Gdzie znajduje się złoty środek? Szczęśliwe życie według Arystotelesa. Filozofia przyjaźni.

V.4 VIII.3–5

27) Trzy obrazy szczęścia: hippis, Kobielowie, Szymborska

Prawda o człowieku jest zależna od czasu.

Wielkie to szczęście, nie wiedzieć dokładnie, na jakim świecie się żyje.

Gdzie znajduje się złoty środek? Szczęśliwe życie według Arystotelesa. VII 4.

28)

MIŁOŚĆ, PRZYJAŹŃ, SZCZĘŚCIE - powtórzenie i kartkówka

29) Bądźcie płodni i rozmnażajcie się – kto i co budzi w człowieku wolę życia?

„Oby nam łaskawie nieba, Darów swoich nie szczędziły, Oby nam nie brakło chleba, Ani życia, ani siły, Byśmy byli litośnymi, W Bogu mogli się weselić, I wszystkim z nieszczęśliwymi, Jak tym jajkiem się podzielić!”

Rekonstrukcje filozoficzno-duchowe, X.3

30) Czy człowiek może istnieć bez rodziny?

Człowiek żyje dla innych i dopiero w tym związku budzi się jego życie dla siebie.

Rozpatrywanie wybranych problemów moralnych z punktu widzenia etyki epikurejskiej i stoickiej. VIII 4.

31) Las słyszy, pole widzi – wszystko na ciebie patrzy, czy kradniesz, czy oszukujesz (Taplary).

Pojęcie grzechu. Wyobcowanie przez grzech a sumienie.

Film „Konopielka”: „My tutejsze, swoje, żyjemy sobie jak żyli i niczyjej łaski nie prosim”.

Mit i logos wspólnie kierują człowiekiem: mit to struktura wyobrażenia i sensu, logos racjonalność i wiedza o świecie.

Wiedza o człowieku. V.1–4, VII.5

32) Czy sprawiedliwość może być prezentem? - przykład "Ojca chrzestnego".

Pojęcie sprawiedliwości.

Filozofia człowieka i etyka. Życie i postawy moralne. V.1.

33) Kto się za młodu nie lubi uczyć, ten później z torbą będzie się włóczył

Wiedza o człowieku. V.1–4, VII.5

Efekt kształcenia:

- 1) Dostrzeżenie istoty różnic między człowiekiem i otaczającym go światem.
- 2) Poznanie i zrozumienie sensu praw, obowiązków i konwencji społecznych.
- 3) Zrozumienia znaczenia wartości - prawdy, dobra i piękna w najbliższym otoczeniu i własnym postępowaniu., w szczególności w dialogu egzystencjalnym.
- 4) Uczenia się uzasadniania własnego zdania i szacunku dla opinii innych osób.

Treści :

- 1) Kim jest jednostka, kim jest osoba. Człowiek a zwierzę, wspólnota a stado. Prawa ludzi a prawa zwierząt.. Dusza człowieka, dusza zwierzęcia, dusza rośliny. Świat rzeczy a świat symboli.
- 2) Prawo i moralność jako główne regulatory ludzkiego postępowania. Przekonania , zasady, reguły. Konwencja społeczna a konwencja indywidualna.
- 3) Myślenie, przewidywanie, konsekwencje.
- 4) Wartości absolutne: dobro, prawda, piękno.
- 5) Wartości moralne. Człowiek realizuje się przez miłość.

Szkoła stwarza warunki do zdobywania następujących kompetencji:

- 1) Dostrzeganie różnic między człowiekiem a zwierzęciem, między sobą a dzikim dzieckiem, między jednostką a osobą. Człowiek jest w 100% istotą społeczną.
- 2) Umiejętność uzasadniania własnych przekonań w drodze dialogu z inną osobą.
- 3) Umiejętność dostrzegania świata symboli i wartości. Myślenie jako prawo wątplenia w cudze poglądy.
- 4) Znajomość obowiązków wobec rodziny, szkoły najbliższego otoczenia oraz własnych uprawnień w ramach konwencji społecznych.

B. GRZECZNOŚĆ – WARUNEK KONIECZNY

W związku z tym, że odnoszę się do wszystkich dzieci z równą sprawiedliwością i bezstronnością poinformowałem je ustnie na początku nauki filozofii o pewnych zasadach. Przez to poinformowanie starałem się przyzwyczajać dzieci do prawości i do dobrego. Teraz przypominam te zasady.

Głównym regulatorem ludzkiego zachowania od zamierzchłych czasów było prawo i moralność.

Najważniejsza rzecz – mówiłem - to jest uprzejmość i grzeczność. Ktoś, kto się głośno zachowuje, nagabuje sąsiadów z ławki, albo nie potrafi zająć w niej miejsca lub uważa, że ławka jest jak z gumy i może w niej siedzieć dowolna liczba uczniów – nie jest uprzejmy. Można mieć wiele spraw do załatwienia, ale czy należy to robić na lekcji?

Jeśli ktoś wstaje wychodzi, potem przychodzi, znowu wstaje, podchodzi do kogoś innego, jeżeli nie potrafi usiedzieć na miejscu – nie jest uprzejmy. Wystarczy policzyć ile razy się wstawało. Lekcja to nie grupa towarzyska. Jeśli klasa nie jest cicho w trakcie seansu, tak jak w kinie, choćby film trwał nawet 10 minut - klasa nie jest uprzejma.

Pamiętaj, że każdy ma wolność decydowania o swojej uprzejmości.

Gdy w nieuprzejmej klasie znajdzie się chociaż jedna uprzejma osoba, która usiadzie i nie wstaje, jest zainteresowana tematem i można z nią porozmawiać – jeśli jest taka osoba, a daje odpowiedzi głośne i ze związkiem - ja ją znajdę i dam piątkę.

Co się tyczy uprzejmości i rozumienia przedmiotu u pozostałych mogę mieć pewne wątpliwości, więc tacy będą mieli trójki.

Filozofia kształci i uszlachetnia dzieci.

Efekt kształcenia: Uczeń posiada kompetencje w zakresie grzeczności, potrafi rozpoznać, wybrać i przestrzegać właściwej konwencji zachowania: indywidualnej albo społecznej.

C. AKTYWNOŚĆ – WARUNEK WYSTARCZAJĄCY

Celem nauczania filozofii jest uzyskanie kompetencji w zakresie: mądrość praktyczna, rozsądek, roztropność.

1) Aktywność nie polega na przeszkadzaniu innym osobom, które przychodzą do szkoły w celach edukacyjnych. W czasie lekcji należy być aktywnym, czyli dawać odpowiedzi głośne i ze związkiem. Filozofia polega na rozmawianiu. Ci którzy rozmawiają z nauczycielem dobrze rozumieją przedmiot. Co się tyczy rozumienia przedmiotu u pozostałych mogą wystąpić u nauczyciela pewne wątpliwości. Filozofia kształci i uszlachetnia sposób myślenia dzieci.

2) W celu sprawdzenia u dzieci rozumienia przedmiotu i sposobu myślenia nauczyciel zamieszcza *content* w klasowym zeszycie czyli grupowym Messengerze lub na stronie www.e-filozof.pl

3) Nauczyciel dostosowuje formy i wymagania stawiane uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

4) Zakres dłuższych sprawdzianów pisemnych (prac klasowych) oraz ich dokładne terminy są podawane przez nauczyciela z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

5) Kartkówki, ustne odpowiedzi nie są zapowiadane przez nauczyciela (obejmująca tematyka-trzy ostatnie tematy lecyjne).

6) Nauczyciel na bieżąco określa zakres oraz terminy wykonania prac domowych lub innych form aktywności.

7) Nauczyciel ocenia i udostępnia uczniom pisemne prace wraz z ustnym uzasadnieniem ocen.

II. ZASADY OCENIANIA

Na zajęciach z filozofii nie obowiązuje tradycyjny zeszyt, lecz w grupowym Messengerze wymagany jest obok *contentu* nauczyciela własny *conten* ucznia.

Ocenie podlegają:

- a) Aktywne uczestniczenie w lekcji;
- b) Wypowiedzi ustne;
- c) Wypowiedzi pisemne;

- d) Przygotowanie materiałów do lekcji;
- e) Przygotowanie argumentów do dyskusji;
- f) Aktywność tworzenia *contentu* w klasowym Messengerze przeznaczonym do prowadzenia przedmiotu: filozofia.
- g) Prace domowe j.w.
- h) Prezentacje, referaty, projekty;
- i) Prace dodatkowe/ Osiągnięcia w konkursach i olimpiadach przedmiotowych

Poza powyższymi ocenami stosowane są również „plusy”, głównie za aktywność na lekcji i niektóre prace domowe.

Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji: na początku zajęć, przed rozpoczęciem procesu dydaktycznego/jedno na semestr

(pięć „plusów” stanowi ocenę bardzo dobrą).

1. Jeżeli uczeń otrzyma ze sprawdzianu ocenę niedostateczną, ma prawo do napisania sprawdzianu w drugim terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Wynik poprawionego sprawdzianu pisanego w drugim terminie anuluje otrzymaną ocenę w pierwszym terminie.

2. Uczeń jest zobowiązany do napisania go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela z możliwością uzyskania najwyższej oceny.

3. Jeżeli uczeń nie napisze sprawdzianu w żadnym z wyznaczonych terminów lub jeżeli nieobecność ucznia na pierwszym terminie sprawdzianu jest nieusprawiedliwiona, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy. Odstąpienie od tej zasady jest możliwe tylko w przypadkach losowych, po bezpośrednim kontakcie z rodzicami ucznia.

4. Ocen z kartkówek uczeń nie poprawia (dopuszcza się odstąpienie od tej zasady uwzględniając zaistniałe sytuacje, wcześniejsze uzgodnienia z klasą).

5. Sprawdziany pisemne, kartkówki, odpowiedzi ustne i zadania domowe są obowiązkowe.

Staram się przyzwyczajać dzieci do prawości i do dobrego. Jeśli nie przeszkadzają, są uprzejme, aktywne i zachowują pełną uwagę w czasie lekcji, czyli dają odpowiedzi głośne i ze związkiem, to mają czwórkę. Natomiast ci, którzy ze mną rozmawiają i wiem, że posiadli praktyczną mądrość - mają piątkę. Co się tyczy rozumienia przedmiotu u pozostałych mam na razie pewne wątpliwości, więc stawiam im trójki na koniec pierwszego półrocza i mam nadzieję że się to jeszcze zmieni.

III. ZASADY WYSTAWIANIA OCEN ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH

1. Ocena końcowa ucznia zależy od jego pracy w ciągu całego roku szkolnego. Nauczyciel może podwyższyć ocenę uczniowi, jeżeli uzna to za uzasadnione.

2. Oceny bieżące ustala się według następującej skali:

- a) stopień celujący — 6;
- b) stopień bardzo dobry — 5;
- c) stopień dobry — 4;
- d) stopień dostateczny — 3;
- e) stopień dopuszczający — 2;
- f) stopień niedostateczny — 1.

Za pozytywne oceny bieżące oraz klasyfikacyjne uznaje się wszystkie wyżej wymienione oceny z wyjątkiem oceny niedostatecznej.

3. Przy ocenach bieżących dopuszcza się stosowanie znaków + i –.

4. W przypadku prac ocenianych w skali punktowej (sprawdziany, kartkówki....) stosuje się następujące przeliczenia punktów na ocenę:

0% — 44% niedostateczny;

45% — 59% dopuszczający;

60% — 74% dostateczny;

75% — 89% dobry;

90% — 99% bardzo dobry;

100% — celujący.

5. Ocena śródroczna, końcoworoczna- przyjęto następujące przedziały ocen:

1,75 i poniżej ocena niedostateczna

1,76-2,75 ocena dopuszczająca

2,76-3,75 ocena dostateczna

3,76-4,75- ocena dobra

4,76-5,75 ocena bardzo dobra

5,76 i powyżej ocena celująca

6. Ocena końcowa ucznia zależy od jego pracy w ciągu całego/semestru/roku.

Zasady oceniania z przedmiotu –Filozofia są zgodne z wewnątrzszkolnym systemem

oceniania-rozdział 13 Statutu szkoły.

7. Zgodnie z Rozporządzeniem MEN w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów może być nieklasyfikowany z powodu nieobecności na zajęciach edukacyjnych, przekraczających połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.

IV. ZAKRES WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH NA POSZCZEGÓLNE OCENY SZKOLNE

Metody sprawdzania osiągnięć obejmują:

- a) swobodne wypowiedzi ustne na różne tematy, zaangażowanie w *content* klasowego Messengera, prezentacje, referaty i projekty służące sprawdzeniu zaangażowania uczniów i stopnia zrozumienia nabytych wiadomości i umiejętności.
- b) prace kontrolne mające na celu sprawdzanie stopnia opanowania wiadomości: karty pracy, testy, prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi;
- c) prace klasowe oraz zadania domowe służące sprawdzeniu stopnia rozumienia i krytycznej analizy zagadnienia filozoficznego: esej argumentacyjny, analiza materiałów źródłowych, ćwiczenia;
- d) obserwację ucznia służącą ocenie aktywności, opanowania zasad argumentacji i dyskusji oraz wykorzystania wiadomości i terminologii filozoficznej: dyskusja, debata, praca zespołowa;

Możliwość zastosowania metod sprawdzania osiągnięć w trybie pracy zdalnej, stacjonarnej.

Ocena celująca. Uczeń:

- stosuje adekwatną i poprawną terminologię filozoficzną,
- prezentuje poznane kierunki, postaci i stanowiska filozoficzne,
- rekonstruuje i wyjaśnia argumentację zawartą w materiałach źródłowych,
- pracuje z zaangażowaniem podczas zajęć i w czasie samodzielnej pracy w domu,
- podejmuje samodzielną krytykę stanowisk filozoficznych,
- określa i broni własnego stanowiska w odniesieniu do poznanych wiadomości,
- poprawnie formułuje argumentację i nie popełnia błędów logicznych,
- uczestniczy w dodatkowych inicjatywach: konkursach, olimpiadach, warsztatach.

Ocena bardzo dobra. Uczeń:

- stosuje poprawną terminologię filozoficzną,

- prezentuje poznane kierunki, postaci i stanowiska filozoficzne,
- rekonstruuje argumentację zawartą w materiałach źródłowych,
- pracuje z zaangażowaniem podczas zajęć i w czasie samodzielnej pracy w domu,
- prezentuje krytyczne uwagi oraz stawia trafne pytania do materiałów źródłowych,
- określa i broni własnego stanowiska w odniesieniu do poznanych wiadomości,
- poprawnie formułuje argumentację i nie popełnia błędów logicznych.

Ocena dobra. Uczeń:

- zna terminologię filozoficzną i stosuje niektóre pojęcia,
- odwołuje się do poznanych kierunków, postaci i stanowisk filozoficznych,
- rekonstruuje argumentację zawartą w materiałach źródłowych,
- pracuje aktywnie podczas zajęć i w czasie samodzielnej pracy w domu,
- stawia pytania do materiałów źródłowych,
- określa własne stanowisko w odniesieniu do poznanych wiadomości,
- formułuje argumentację i popełnia nieliczne błędy logiczne.
- zna terminologię filozoficzną,
- rozpoznaje kierunki, postaci i stanowiska filozoficzne,
- rozpoznaje stanowiska filozoficzne w materiałach źródłowych,
- pracuje podczas zajęć i wykonuje zadania domowe,
- stawia pytania do materiałów źródłowych,
- nie popełnia znacznych błędów logicznych podczas wypowiedzi ustnych i pisemnych.

Ocena dopuszczająca. Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia filozoficzne i logiczne,
- rozpoznaje najważniejsze kierunki, postaci i stanowiska filozoficzne,
- rekonstruuje główne tezy zawarte w materiałach źródłowych,
- pracuje podczas zajęć (niekiedy w asyście nauczyciela) i wykonuje zadania domowe. Ocena

niedostateczna: uczeń nie spełnia warunków przewidzianych na ocenę dopuszczającą:

- nie zna podstawowych pojęć filozoficznych i logicznych,
- nie rozpoznaje najważniejszych kierunków, postaci i stanowisk filozoficznych,
- w większości rekonstruuje główne tezy zawarte w materiałach źródłowych,
- pracuje podczas zajęć (w większości w asyście nauczyciela), nie wykonuje zadań domowych, ale jest grzeczny i uprzejmy, czyli zachowuje się zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami dobrego wychowania.